

НАУКОВИЙ ВЕКТОР КАФЕДРИ ОПИСОВОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ АНАТОМІЇ В НОВОМУ ТИСЯЧОЛІТТІ

*Дзевульська І. В., Синицька А. М., Матківська Р. М., Титаренко В. М., Ібрагімова І. В., Костюкова І. М.,
Подзігун Л. В., Дуда О. В., Дружиніна К. П.*

Кафедра описової та клінічної анатомії

Завідувач кафедри: Дзевульська І. В., доктор медичних наук, професор

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Київ, Україна

Вступ. Початок нового тисячоліття вніс незворотні зміни в життя кожного українця. Та, незважаючи на складний період в житті країни, науковці кафедри описової та клінічної анатомії Національного медичного університету імені О. О. Богомольця продовжують славні традиції кафедри і успішно здійснюють свій внесок в розвиток вітчизняної анатомічної науки.

Мета. Висвітлити основні напрямки наукової діяльності на кафедрі описової та клінічної анатомії за останні десятиліття.

Матеріали і методи. Використаний проблемно-орієнтований аналіз наукових інформаційних джерел, архівного матеріалу наукового надбання кафедри описової та клінічної анатомії НМУ імені О. О. Богомольця.

Огляд. Наукова діяльність кафедри в новому тисячолітті базується на досвіді попередніх наукових надбань кафедри описової та клінічної анатомії, впровадженні нових експериментальних досліджень та інноваційних методів навчання студентів в учбову діяльність кафедри.

Впродовж 2000–2002 рр. співробітники кафедри досліджували особливості гемомікроциркуляторного русла (ГМЦР) м'язової оболонки стінки трубчастих органів в пренатальному періоді онтогенезу людини. В 2003–2004 рр. даний науковий напрямок був розширений за рахунок дослідження залоз, анатомічно пов'язаних з будовою стінки трубчатих органів в пренатальному періоді розвитку людини. В результаті цих досліджень були встановлені закономірності васкулогенезу трубчастих органів та їхніх залоз, а також визначені структурні механізми патогенезу деяких вад розвитку, які пов'язані з порушенням будови стінки трубчастих органів. В період з 2006 по 2008 роки науковці кафедри вивчали ГМЦР функціонально різних органів в нормі та під дією метилтретбутилового ефіру в експерименті.

В рамках міжгалузевої програми «Здоров'я нації» співробітники кафедри приймали участь у виконанні досліджень, які стосувалися питань охорони навколишнього середовища, збереження здоров'я та профілактики захворювань населення України.

З 2009 по 2015 роки науковий пошук кафедри був присвячений науковому обґрунтуванню та оптимізації методичного забезпечення навчального процесу із застосуванням інноваційних методів аудиторного та позааудиторного навчання студентів з дисципліни «Анатомія людини» для вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів України IV рівня акредитації. Було обґрунтовано впровадження в навчальний процес інноваційних методів аудиторного та позааудиторного навчання студентів з анатомії людини, які базувалися на основі психолого-педагогічного аналізу джерел та вивчення практичного досвіду кафедри. За допомогою цих методів розширюються підходи щодо контролю навчальної діяльності, визначення та обґрунтування дидактичних умов організації і контролю знань студентів. Провідною дидактичною умовою було здійснення безперервного контролю знань студентів, де були поєднані види, форми і методи перевірки та оцінювання навчальних досягнень студентів.

В останні роки на кафедрі були виконані роботи стосовно морфологічних змін функціонально різних органів в умовах експериментальної опікової травми та впливу ендогенних факторів.

Висновки. Таким чином, в новому тисячолітті науковці кафедри описової та клінічної анатомії, розширюють межі наукових напрямків, успішно проводять наукові дослідження, продовжуючи вивчення ГМЦР функціонально різних органів, як в нормі, так і за умов експерименту, здійснюють пошук з вдосконаленням викладання анатомії людини, аналізуючи і застосовуючи інноваційні методи навчання студентів.

Ключові слова: викладання анатомії, гемомікроциркуляторне русло, експериментальний напрямок дослідження, пренатальний онтогенез, трубчасті органи.